

at tage reelle Rettigheder fra Folk, som have dem; men kun om, hvorvidt der ogsaa eksisterer reelle Rettigheder.

Premierministeren: Dersom der var Spørgsmaal om, for Domstolene at udføre et Retsspørgsmaal i nærværende Sag, saa maatte jeg fuldkommen indrømme Vagten af de Argumenter, som ere anførte af den seneste ærede Taler. Da dette derimod ikke er Tilfældet, da saavel Provindsialstænderne som Regjeringen ere komne til det Resultat, at overveieende Grunde tale for at udjævne en Forskjel, der har viist sin Indflydelse i de Forhold, som eksistere paa Landet, og navnlig har viist sin Indflydelse paa en høist uønskelig Maade, saa troer jeg, at der ikke nu mere kan være Spørgsmaal om, saa noie at gjenemgaae de forskellige Grunde, der kunne tale for Ret eller Uret; men her er Sagen efter mit Begreb kun den, at man bør holde sig til det, som foreligger, nemlig, at der efter et Forslag af Regjeringen, modificeret af Folkethinget, nu foreligger et Lovforslag, som Landstthinget enten skal tiltræde eller forkaste. See vi nu, hvad Folgen vilde være, naar det blev forkastet, da vilde jo den samme Dvæstion begynde forfra, saa vilde de Agitationer vedblive, som dette Spørgsmaal har vedligeholdt i flere Aar i Landet, og saa saa vilde man, som jo ogsaa anført paa et andet Sted, udsættes, ligesom Omstændighederne vendte sig, for at tabe det, som allerede var vundet ved det af Folkethinget bifaldte Forslag. Her er altsaa ikke Spørgsmaal, som jeg har tilladt mig at sige, om nogen Rets tvist, men Spørgsmaalet er om, ved paa denne Maade at slutte denne Dvæstion, at tilveiebringe No og Orden i de landlige Forhold. Kan endogsaa det privilegerede Hartforns Giere maaskee stiges, ikke at faae deres fulde Ret, vel! det maa de stude dem i som et Offer, de bringe den almindelige Røstlighed og den almindelige gode Forstaaelse med deres Landsmænd, der benytte det uprivilegerede Hartforn. Naar denne Lov vedtages i Landstthinget, saa er det at ønske, saa er det at haabe, at denne Dvæstion er bragt ud af Verden, og at saa den store og den lille Landmand ville række hinanden Haanden i alle Forhold, da de bære Byrder sammen og have lige Rettighed sammen,

og altsaa kun have een Attraa, nemlig, at tjene det fælles Fædreland og vedligeholde Fred og No paa ethvert Punkt inden dets Grændser. Derfor er det, at jeg, uden at indlade mig paa de Principer, som ere udtalte iforveien, ganske maa henholde mig til Lovforslaget.

Stoleforstander Sørensen: Jeg skal blot bede om Tilladelse til at gjøre en kort Bemærkning med Hensyn til, hvad der blev yttret om Børnepligtsfriheden af den ærede 5te Landstthingsmand for Kjøbenhavn (Orsted), at denne ikke var nogen lovbegrundet Ret. Jeg maa dog erindre om, hvad forresten Alle vide, at Børnepligtsfrihed har været Gjensind for Betaling, har kunnet kjøbes for Penge, at den altsaa har Pengeværdi. Det er bitterligt, at mange Familiefædre i Landet have tilkjøbt deres Sønner denne Frihed. Denne kan altsaa kjøbes, den har altsaa Pengeværdi, idetmindste seet fra dette Standpunkt, om det ellers forresten kan nægtes, at den har det.

Da Ingen videre ønskede at yttre sig, gif man over til Afstemning, hvorved

1) § 1.

Den hidtil bestaaende Ulighed mellem privilegeret og uprivilegeret Hartforn i Henseende til offentlige og communale Byrder og Rettigheder ophæves paa den Maade og med de nærmere Bestemmelser, som i det følgende fastsættes.

blev eenstemmigt vedtaget med 37 Stemmer.

2) § 2.

Fra den 1ste Januar 1851 bortfalder den Rettelse, som i Henseende til Landskattens Udredelse, derunder indbefattet Gammelskatten, efter de gjeldende Love har været tillagt det privilegerede Hartforn, saavel Ager- og Engs- som Skov- og Møllestyldes-Hartforn.

Som Følge heraf bliver Gammelskatten for det privilegerede Hartforn at forhøje til det Beløb, hvortil den vilde have været at ansætte, dersom dette Hartforn paa den Tid, da Gammelskattens Ansættelse fandt Sted, ingen Skattelettelse havde havt.

Dg bortfalder tillige fra samme Tid den fritagelse fra Landsskat, som hidtil har fundet Sted med Hensyn til det privilegerede, matrikulerede Konge- og Kirketiende-Hartforn, der